

ارزیابی نقش ماهواره بر تغییرات فرهنگی زنان روستایی

علی حاجی نژاد

دانشیار دانشگاه گیلان

ابوذر پایدار*

استادیار دانشگاه سیستان و بلوچستان

آیدا الالدین وندی

کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی دانشگاه سیستان و بلوچستان

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی اثرات ماهواره بر توسعه پایدار فرهنگی زنان روستایی دهستان کیار غربی بود. پژوهش از نوع توصیفی-تحلیلی و با روش پیمایشی انجام شد. جامعه آماری زنان بالای ۱۵ سال دهستان کیار غربی شهرستان کیار استان چهارمحال و بختیاری بودند. جامعه نمونه با استفاده از فرمول کوکران ۳۵۹ نفر انتخاب شد. ابزار پژوهش پرسشنامه محقق ساخته بود که روایی آن را صاحب نظران دانشگاهی تأیید کردند. پایایی پرسشنامه که از طریق مطالعه راهنما به تعداد ۳۰ پرسشنامه انجام شد بیش از ۰/۷ (آلفای کرونباخ) محاسبه شد. تحلیل داده‌ها با استفاده از تکنیک ریاضی WSA، و آزمون‌های آماری در محیط SPSS انجام شد. نتایج نشان داد به‌رغم اینکه زنان روستایی دهستان کیار به‌طور متوسط روزانه ۴/۵ ساعت ماهواره تماشا می‌کنند، تأثیر برنامه‌های ماهواره‌ای بر توسعه پایدار فرهنگی زنان روستایی (طبق آزمون T به مقدار ۱/۳۱) پایین‌تر از حد متوسط بوده است. از نظر زنان روستایی، تأثیر ماهواره بر شاخص‌های توسعه فرهنگی (مصرف کالا، بهبود نظام مهارت و توانایی زنان، نظام دانایی، حفظ هویت فرهنگی و سرمایه اجتماعی) منفی بوده است. نتایج WSA نشان داد اگرچه به‌طور کلی اثرات ماهواره بر توسعه فرهنگی زنان روستایی منطقه منفی بوده، اما روستای اسلام‌آباد نسبت به بقیه روستاها تأثیرات منفی کم‌تری پذیرفته است.

واژگان کلیدی

توسعه فرهنگی، زنان روستایی، ماهواره، تکنیک WSA، دهستان کیار غربی

* نویسنده مسئول

تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۳/۲۵

تاریخ تصویب: ۱۳۹۶/۴/۴

DOI: 10.22051/jwsp.2017.4987.

مقدمه و بیان مسأله

جغرافی دانان رسانه را نه تنها یکی از عوامل زمینه‌ساز، بلکه عنصری تأثیرگذار بر پخش افکار، عقاید، باورها، ارزش‌ها، هنجارها و... بر محیط جغرافیایی تعریف می‌کنند و معتقدند انسان یکی از عناصر مهم تأثیرگذار در طبیعت با دریافت آگاهی از محیط خود در مواجهه با آن در فضای جغرافیایی به ایفای نقش می‌پردازد (شکوئی، ۱۳۷۸، ۱۰۹). جهان، با ورود به عصر رسانه‌ها و شکل‌گیری جامعه اطلاعاتی، دوران جدیدی را آغاز کرده است. در نظام نوین جهانی، رسانه‌های گروهی جزء جدایی‌ناپذیر زندگی انسان هستند. آنچه که رسانه‌ها به‌عنوان اطلاعات به ما انتقال می‌دهند، به اشکال مختلف در نحوه زندگی، اندیشه و احساسات ما و حتی فرزندان ما تعیین‌کننده است. در این میان سیاست‌های رسانه‌ای نقش تعیین‌کننده‌ای در توسعه فرهنگی کشورها دارند. رسانه‌ها با اتخاذ سیاست‌های متفاوت ارتباطی، توسعه فرهنگی کشورها را تسهیل و تسریع می‌کنند و بی‌شک در همه ابعاد زندگی اجتماعی و فرهنگی جوامع بشری تأثیر بسزایی دارد (گلشنی و همکاران، ۱۳۹۱). طرفداران نقش رسانه‌ها در توسعه روستایی معتقد هستند رسانه‌ها با کارکردهای متنوع خود می‌توانند در جهت ارتقاء سطح دانستی‌ها و معلومات عمومی و اعتلای سطح دانش فنی و مهارت‌های کشاورزی و معارف قشرهای روستایی، تشویق ذوق هنری آن‌ها و در نهایت رسیدن به توسعه منابع انسانی در بین مردان و زنان روستایی به خوبی ایفای نقش کنند (دراستیکل، ۱۳۸۲: ۴۸). دستیابی به توسعه پایدار در جامعه روستایی بدون توجه به نیمی از پیکره جامعه روستایی یعنی زنان و حضور زنان، غیر ممکن است. زنان در خانواده روستایی علاوه بر خانه‌داری و مشارکت در امور تولیدی، در نگهداری و تعلیم و تربیت، امور زراعی، پرورش دام و طیور، صنایع دستی و گاه در فروش محصول و خرید مایحتاج خانواده وظیفه مهمی بر عهده دارد. رسانه‌های جمعی به دلیل ماهیت ویژه خود که به صورت خاص محدودیت‌های جنسی و سنی را چندان بر نمی‌تابد، می‌تواند نقش ارزنده‌ای را از طریق مخاطب قرار دادن زنان روستایی در افزایش توانمندی زنان روستایی داشته باشد (فرجی سبکبار و همکاران، ۱۳۸۸: ۲۲). لذا افزایش مهارت‌ها، توانایی و اراده زنان روستایی می‌تواند نقش مهمی را در ارتقاء وضعیت اقتصادی و اجتماعی خانوار روستایی و در نتیجه زندگی روستایی ایفا کند.

رسانه در ایران، الگو و کارکردهای مختلفی از رسانه‌های جهانی گرفته است. با توجه به

ساختارهای اجتماعی و اقتصادی کشور، رسانه می‌تواند جایگاهی فراتر از نقش رسانه در روستاهای کشور به عهده بگیرد و به‌عنوان یک ابزار بسیار با ارزش و با نفوذ در انتشار، نشر و نفوذ باورها، ارزش‌ها، اعتقادات، دانش و...؛ الگوهای رفتاری توسعه‌ای در چارچوب الگوی ایرانی-اسلامی به جامعه روستایی القا کند. با توجه به الگوی ایرانی-اسلامی؛ ساختار و کارکرد برنامه‌های رسانه‌ای بایستی متفاوت از جامعه غربی و همسوی با نیازهای فرهنگی و آموزشی اقشار مختلف کشور از جمله زنان روستایی باشد. مهم‌تر اینکه نواحی روستایی مکان‌هایی تولیدی است و زنان و مردان جوهره و هنر انسانی خود را در تولید، هویت دینی، پایبندی به خانواده، حفظ ارزش‌ها و هویت محلی می‌دانند و این در حالی است که برنامه‌های ماهواره‌ای غربی و بیگانه بالعکس به دنبال مصرفی کردن مردم، فاصله مردم با ارزش‌های دینی و محلی، تضعیف پایبندی به خانواده، و فردگرایی است. در این میان با توجه به وظایف رسانه‌ها، اهالی استان چهارمحال و بختیاری در سطوح شهری و روستایی، تحت تأثیر برنامه‌های ماهواره‌ای قرار گرفته است که پیامدهای استفاده از ماهواره در زمینه فرهنگ جوامع روستایی استان ضرورت بررسی دارد. بنابراین، مسأله اصلی پژوهش این بود که تأثیرات برنامه‌های ماهواره‌ای بر توسعه پایدار فرهنگی زنان روستاهای دهستان کیار غربی چگونه است؟

تاکنون در کشور مطالعه‌ای صرف و خاص پیرامون اثرات ماهواره بر توسعه فرهنگی زنان روستایی انجام نشده است، اما به نتایج چند مطالعه انجام شده در ارتباط با موضوع پژوهش اشاره می‌شود:

طاهرخانی (۱۳۸۳) با هدف بررسی توزیع جغرافیایی محصولات فرهنگی و نقش آن در مهاجرت جوانان روستایی نشان داد که کالاهای فرهنگی اعم از رادیو، تلویزیون، ویدئو و مطبوعات دیگر در مناطق روستایی در ایجاد انگیزه برای مهاجرت و به ویژه در میان جوانان روستایی تأثیرگذار بوده است. قلی‌پور و روشن‌دل (۱۳۸۵)، در پژوهش خود با عنوان «تبیین ارتباط بین سازگاری برنامه‌های شبکه تلویزیونی استان اردبیل» از حیث سازگاری با ویژگی‌های جامعه روستایی در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، روان‌شناختی، عملکردی و شکلی از یک سو و مشارکت اجتماعی روستایی استان، نتایج تحقیق نشان داد که میزان سازگاری این برنامه‌ها در ابعاد برشمرده پایین بوده است. سام آرام (۱۳۸۶)، در پژوهش خود

تحت عنوان «بررسی بهره‌مندی روستائیان ایران از مطبوعات و نقش آن در توسعه روستایی» نشان داد بیشترین اثر رسانه‌های جمعی بر جامعه روستایی در شاخص‌های سواد، انتخاب شغل و افزایش ارتباط با جامع شهری بوده است. اخترشهر (۱۳۸۶)، با هدف بررسی نقش رسانه‌های جمعی در جامعه‌پذیری دینی نشان داد که رسانه‌ها می‌توانند در جامعه‌پذیری افراد نقش مثبتی ایفا کنند و همچون ابزاری مؤثر و کارآمد در خدمت اعتلای ارزش‌های والای انسانی و پروراندن فضایل اخلاقی قرار گیرند. فرهنگی و همکاران (۱۳۸۶) در پژوهش خود نتیجه گفتند برنامه‌های رسانه‌های جمعی با آنچه مدنظر طراحان چشم‌انداز توسعه کشور در افق ۱۴۰۴ است، انطباق محتوایی لازم را ندارند. کاظم‌زاده و کوهی (۱۳۸۹)، در پژوهش خود با موضوع نقش وسایل نوین ارتباط جمعی در توسعه فرهنگی جوامع به این نتیجه رسیده‌اند که به کمک رسانه‌ها می‌توان روند توسعه ملی و محلی را بهبود و تسریع بخشید. محمدپور و همکاران (۱۳۸۹)، در تحقیق خود با عنوان «تأثیر ماهواره بر هویت فرهنگی در کردستان ایران، دانشجویان کرد دانشگاه سنندج»، نتیجه گرفتند استفاده از ماهواره تأثیر منفی بر همه ابعاد هویت فرهنگی در سطح محلی می‌گذارد. حاجی‌نژاد و الالدین‌وندی (۱۳۹۲)، در بررسی نقش رسانه‌های جمعی توسعه اجتماعی زنان روستای زوردگان واقع در شهرستان کیار نشان دادند، در بین ۲۵ متغیر مورد بررسی، سه متغیر افزایش سطح دانش و گاهی عمومی، آگاه‌سازی روستائیان نسبت به مسائل روز و افزایش میزان باسوادی، بیشترین تأثیرات را از رسانه‌های جمعی پذیرفته‌اند. سواری و همکاران (۱۳۹۲)، در مطالعه‌ای نقش منابع و کانال‌های ارتباطی و اطلاعاتی در توانمندسازی زنان روستایی را بررسی کرده‌اند. نتایج نشان داد بین منابع و کانال‌های ارتباطی و اطلاعاتی (محلی، ملی، بین‌المللی) با توانمندسازی زنان روستایی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. خراسانی و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهش خود با عنوان نقش رسانه‌های جمعی در توسعه روستایی از دیدگاه ساکنان نواحی روستایی شهرستان کنارک نتیجه گرفتند که نقش آفرینی رسانه‌ها در توسعه روستایی شهرستان کنارک ضعیف است. دارابی و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهش خود با عنوان «بررسی جامعه‌شناختی تأثیر ماهواره بر هویت دینی جوانان شهر تهران» به این نتیجه رسیدند که استفاده حساب نشده و کورکورانه از ماهواره، پیامدهای منفی از نظر مصرف‌گرایی و تهدید فرهنگ ملی، مذهبی و محلی دارد. عبدالرحمانی (۱۳۹۵)، در پژوهش خود نقش کانال ماهواره‌ای فارسی زبان را در افزایش

گرایش دانشجویان دختر به مدهای آرایشی و زیبایی (دختران دانشگاه آزاد واحد علوم پزشکی تهران) بررسی کرده و به این نتیجه رسیده‌اند که ماهواره بر الگوهای رفتار مصرفی دختران و گرایش به مد و مصرف‌گرایی تأثیر منفی دارد.

همچنین نتایج پژوهش‌های موکو^۱ (۲۰۰۵)، سوامی^۲ و همکاران با هدف بررسی نقش رسانه‌ها بر سلامت جوامع نشان داد رسانه‌های جمعی می‌توانند با تغییر سبک زندگی و الگوهای رفتاری جوامع، و افزایش سطح دانش و بینش نسبت به ابعاد مختلف زندگی در ارتقاء سلامت جامعه مؤثر واقع شوند. با وجود این، در صورت استفاده افراطی از رسانه‌ها، با عواقبی مانند شیوع پرخاشگری، گسستگی انسجام خانواده و فردگرایی مواجه خواهیم شد. جانسون^۳ (۲۰۰۰) در پژوهشی تحت عنوان «تلویزیون و تغییرات اجتماعی در روستاهای هند» نشان داد رسانه‌های تصویری در نواحی روستایی هندوستان تغییرات متعددی از جمله نحوه ارتباط افراد در محل کار و به‌طور کلی فرهنگ را سبب شده است. دال سودامشو^۴ در مطالعه‌ای تحت عنوان «نقش رادیو بر توانمندسازی زنان در نپال» نشان داد رادیو نقش مهمی در مراحل مختلف تغییرات اجتماعی زنان داشته است. *الله‌الدین‌وندی*^۵ (۲۰۱۴) با هدف تبیین اثرات رسانه‌های جمعی بر زنان روستایی شهرستان کیار، نشان داد که رسانه‌های جمعی بیشترین تأثیرات را در مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی، فرهنگی، توانمندسازی، مصرف‌گرایی، مدگرایی و آداب و رسوم محلی، زنان روستای خراجی داشته‌اند.

مروری بر مطالعات انجام شده نشان می‌دهد رسانه‌های جمعی در مکان‌های مختلف تأثیرات متفاوتی را بر مخاطبان خود داشته‌اند و در صورت تطابق با نیازها و سلیقه مخاطبان، دارای تأثیرات مثبتی بوده و در غیر این صورت عملکرد رسانه‌ها نه تنها مثبت نبوده و در اغلب موارد موجب تأثیرات منفی بر مخاطبان خواهد شد.

توسعه روندی فراگیر در جهت افزایش توانایی‌های انسانی و اجتماعی برای پاسخگویی به نیازهای انسانی، اجتماعی است، ضمن آنکه نیازها پیوسته در پرتو ارزش‌های فرهنگی جامعه و

-
1. Mooko
 2. Swami
 3. Johnson
 4. Dahal sudhamshu
 5. Alahdin Vandi

بینش‌های پایدار جهان‌پالایش یابند. از نظر شومپتیر زنان و نهاد خانواده عامل اساسی در توسعه محسوب می‌شوند و چنانچه زنان را در نهاد خانواده و نیز تربیت اجتماعی کودکان تأثیرگذار قلمداد کنیم، توجه به این بخش از جامعه به صورتی مجزا هم به تحکیم خانواده و هم به تأثیر در تربیت اجتماعی با رویکرد اعتماد‌آمیز و از آن جا به تشدید روند توسعه در کشور می‌انجامد (آزادارمکی و کمالی، ۱۳۸۳: ۱۳۲-۱۰۰). در توسعه پایدار روستایی، تأکید اساسی بر افزایش راه‌های انتخاب مردم، آشکار کردن چیزهای نهفته درون افراد یا جوامع است (فاضل‌نیا و افتخاری، ۱۳۸۴: ۴). براین اساس، آنچه از سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان توسعه انتظار می‌رود در بهترین حالت؛ ارائه راهبردهای بهینه‌ای است که ایجاد فضای اجتماعی قابلیت‌زا و محیط موجد توسعه را ترغیب کند (بورن، ۱۳۷۹: ۲۷۲). لذا هر راهبردی که به دنبال تحقق اهداف توسعه پایدار روستایی باشد، الزاماً باید بر ارتقاء توانایی، آگاهی، مهارت، آرمان‌ها، اعتماد به نفس افراد در کنترل محیط خویش تأکید کند.

فرهنگ علاوه بر هنر و ادبیات؛ شیوه‌های زندگی، حقوق اساسی بشر، نظام ارزشی، سنت‌ها و باورها را نیز شامل می‌شود. فرهنگ در بعد عمومی نشأت گرفته از همان اندیشه تایلر است که فرهنگ را مجموعه‌ای از توانایی‌ها، شناخت، باورها، اشیاء، فنون، هنرها و قوانین می‌داند که هر انسانی از جامعه دریافت می‌کند (فکوهی، ۱۳۷۹: ۲۴۵). از اساسی‌ترین مفاهیم مرتبط با فرهنگ، مفهوم توسعه فرهنگی است. توسعه فرهنگی به خودباوری جامعه منجر می‌شود و توانایی‌های بالقوه و خلاق انسان را در زمینه فرهنگی شکوفا می‌کند. این مسأله خود در شکل‌گیری هویت فرهنگی جامعه نقش مهمی را ایفا می‌کند. توسعه فرهنگی باید بتواند ایده‌ها، افکار و آداب رسوم ملی و بومی جامعه خود را در قالب ارتباطات نمادین فرهنگی و نشانه‌های ملی و بومی در عصر حاضر اشاعه دهد (شربتیان، ۱۳۸۸). توسعه فرهنگی فرآیندی است که طی آن با ایجاد تغییراتی در حوزه‌های ادراکی، شناختی و گرایشی انسان‌ها، قابلیت‌ها و باورها، شخصیت ویژه‌ای را در آن‌ها به وجود می‌آورد که حاصل این باورها و قابلیت‌ها، رفتارها و کنش‌هایی است که مناسب توسعه است (گریفین^۱، ۱۹۷۹: ۴). پیشرفت و توسعه، حاصل یک نگرش خاص به عالم است و بدون ایجاد این نگرش خاص، پیشرفت و ترقی ممکن نیست و این نگرش خاص بیان‌کننده لزوم وجود یک فرهنگ مناسب برای توسعه است. محور توسعه،

1. Griffin

انسان است و انسان اساسی‌ترین نقش را در توسعه ایفا می‌کند. در واقع فرهنگ، تغییرات اساسی در طرز تفکر و شیوه رفتار افراد به وجود می‌آورد که بنیان توسعه پایدار بر آن استوار است (دیوسالار و همکاران، ۱۳۹۱: ۶). توسعه فرهنگی جامعه شامل تغییرات در زندگی مردم و مزایای توسعه‌ای و بلندمدت برای جامعه است. توسعه فرهنگی در واقع بخشی از چارچوب پایداری محسوب می‌شود که به جوامع، فرصت بازگردن داستان‌هایشان و همچنین تکوین مهارت‌های خلاقانه و مشارکت فعالانه را می‌دهد (او‌هالا، ۲۰۰۲).

جامعه روستایی مجموعه‌ای از روابط انسانی است که در روستاها تشکیل می‌گیرد. جامعه روستا ساختار فرهنگی خاص خود را دارد. اعتقادات، باورها، ارزش‌ها، آداب و رسوم و سایر مظاهر فرهنگی است که زنان و مردان روستایی را برای هر تفکر، پذیرش و عمل و اقدامی متأثر می‌کند. اندیشه روستایی تابعی از تأثیرات هویت فرهنگ و تأثیرات جریان‌های زندگی عادی او در خانواده و در یک جامعه بزرگ‌تر است (بهروان، ۱۳۹۱: ۵۸-۵۴). نقش زنان در توسعه از نظر اندیشه و عمل طی دهه گذشته، شاهد یک چرخش فرهنگی بوده است. این چرخش منتج به افزایش چشم‌گیری در ضرورت توانمندسازی زنان از طریق اهرم‌های مناسب در جهت گسترش عدالت و بهبود تغذیه، بهداشت و آموزش حاصل شده است. برنامه عمل کنفرانس جهانی پکن پیرامون زنان (۱۹۹۵) پنج بعد مهم از توانمندسازی زنان را مشارکت اقتصادی، فرصت اقتصادی، توانمندسازی سیاسی، دستیابی به آموزش و بهداشت و رفاه معرفی کرده است. زنان از طریق انتقال انواع گوناگون فرهنگ معنوی با توجه به توانایی‌هایشان در بازسازی خلاق و انطباق این‌گونه فرهنگ‌ها با محیط‌های دگرگون‌شونده قادر هستند در تداوم شیوه‌های بیان فرهنگی محلی مؤثر بوده و به عبارتی تنوع فرهنگی را تضمین کنند. از آنجا که در بیشتر جوامع، پرورش و تربیت فرزندان مسئولیت اصلی زنان است. زنان همواره نقش محوری در حفظ سنت‌ها و انتقال بین نسلی قواعد رفتاری، اخلاقیات، روش و مهارت‌ها داشته‌اند، قلمروهایی که اغلب برای حفظ مناسبات خانوادگی و انسجام اجتماعی حیاتی هستند (پهلوان، ۱۳۷۸: ۶۵).

در همین راستا، فرآیند فرهنگ‌سازی از طریق رسانه‌ها عرصه واکاوی‌های فرهنگی و اجتماعی قرار گرفته است. تحقق توسعه فرهنگی در یک جامعه نیازمند برنامه‌ها، اقدامات، و

ابزارهایی است که رسانه و برنامه‌های آن یکی از این ابزارهاست. رسانهٔ جمعی، در معنای وسیع کلمه شامل وسایل ارتباطی است که در سطحی گسترده به انتشار اطلاعات، اخبار، عقاید و نظرها اقدام می‌کنند (پرداو، پترسون، کلی^۱، ۱۹۸۶). کارلسون و همکاران معتقدند رسانه دروازه‌ای است که از طریق آن فرهنگ به افراد منتقل می‌شود، اگر چه محتوای رسانه یک عنصر فرهنگی به شمار می‌آید. رویکرد مطالعات فرهنگی به رسانه، بر این باور است که با توجه به جایگاه مستقل فرهنگ، پیام رسانه از یک سو در زیر مجموعه‌ای از مباحث فرهنگی جای می‌گیرد (دهشیری، ۱۳۸۴: ۴۱). مهم‌ترین نظریه‌ها و دیدگاه‌های مرتبط با نقش رسانه در توسعه فرهنگی چنین هستند:

الف) نظریهٔ برجسته‌سازی: نقش وسایل ارتباطی را در انتقال، انتشار اطلاعات و نوآوری‌ها (پیام) همراه با نوعی برجسته‌سازی یا اولویت‌بخشی برای مخاطب می‌داند و به طور عمده بر نقش آن‌ها در ایجاد شناخت، آگاهی و احیاناً تغییر نگرش در افراد تأکید می‌کند (هاگت، ۱۳۷۹: ۸۸).

ب) نظریهٔ کاشت: براساس این نظریه، رسانه در کارکرد گزارشگری خود به ابلاغ پیام‌های به هم پیوسته‌ای گرایش دارد که درس‌های یکسانی را پیاپی نمایش می‌دهد. اثر این مواجهه با پیام‌های مشابه چیزی را تولید می‌کند که آن را کاشت می‌دانند. کاشت یک فراگرد بی سمت و سو نیست؛ بلکه شبیه فراگردی جاذبه‌ای است. هر گروه بیننده ممکن است در جهت متفاوت تلاش کند، اما همهٔ گروه‌ها تحت تأثیر جریان مرکزی واحدی هستند (ورنر، ۲۰۰۹، ۱۹).

ج) نظریهٔ شکاف آگاهی یا اطلاعات: به همراه انتشار از طریق رسانه‌های جمعی در یک قلمرو جغرافیایی، بخش‌هایی از این قلمرو که زیرساخت‌های کالبدی، سخت‌افزاری و نرم‌افزاری اطلاع‌رسانی بالاتری دارند، خیلی سریع‌تر و بیش‌تر از مناطقی که فاقد چنین امکاناتی هستند، اطلاعات را کسب می‌کنند. در نتیجه شکاف آگاهی یا اطلاعات در میان مناطق مختلف از این قلمرو جغرافیایی به جای کاهش، افزایش پیدا می‌کند (فاضل‌نیا، ۱۳۸۳: ۲۸).

در ادامه نظریات با توجه به جامعه هدف در پژوهش حاضر، برخی از مهم‌ترین نظریات مرتبط با توسعه فرهنگی زنان بررسی خواهد شد. نظریه‌های فمینیستی سعی دارد جهان و واقعیت را از زاویهٔ زنان نگاه کند. نظریهٔ فمینیستی در تحلیل‌های خود موضوعاتی چون روابط

میان افراد و ساختار اجتماعی، تجارب روزمره زنان و ساختار جامعه، سلطه مردان بر روابط شخصی و شیوه نهادی شدن این سلطه را در جامعه بررسی می‌کند (ابوت و والاس، ۱۳۷۶: ۳۷). نظریه رفاه متداول‌ترین چارچوب نظری در کشورهای در حال توسعه است و بر مبنای سه پیش‌فرض بنا شده که زنان عوامل دریافت‌کننده، بدون شرکت فعالانه در فرآیند توسعه و فقط گیرنده کمک‌ها به حساب می‌آیند و نقش مادرانه مهم‌ترین نقش اجتماعی اوست. بر اساس این نظریه؛ به دنیا آوردن و بزرگ کردن بچه مؤثرترین نقش زنان در همه اشکال توسعه است. این نظریه بر خانواده متمرکز است و نقش زنان را به عنوان متولدکننده و به عرضه رساننده کودک مدنظر دارد. روش اصلی در اجرای اصول این نظریه، پرداخت کمک‌های نقدی، کالا و خدمات مجانی و... به زنان تشخیص داده و زنان همچون معلولین، بیماران و سالمندان به عنوان گروه‌های آسیب‌پذیر شناسایی شده‌اند (شادی‌طلب، ۱۳۸۰، ۳۹). توجه اولیه نظریه برابری معطوف به تساوی زن و مرد در حیطه زندگی فردی، اجتماعی و در گروه‌های مختلف است. استقلال مالی زن باید تأمین شود تا برابری محقق شود (شرما، ۲۰۰۳: ۸۷).

طبق الگوی اسلامی- ایرانی پیشرفت؛ توسعه فرهنگی بر افزایش دانایی، و توانمندسازی زنان تأکید دارد. توسعه و پیشرفت از نظر الگوی ایرانی- اسلامی بر شاخص‌هایی چون دانش، پابندی و تعهد، مسئولیت، محبت، انسجام و مشارکت، توجه به ظرفیت‌های انسانی، علایق دینی، هشیاری، پشتکار و عدالت (شعبانی و همکاران، ۱۳۹۱، ۱۵۳-۱۲۱) و همچنین حفظ بنیان خانواده، جلوگیری از رواج الگوهای زودگذر در خانواده، حفظ هویت دینی و ملی، و حفظ مناسبت بین نسلی و پویایی خانواده و جامعه (صادقی فسایی و عرفان منش، ۱۳۹۲، ۸۳-۶۳) تأکید دارد. محور اصلی نظریه توانمندسازی، تغییر ساختار و شرایطی است که نابرابری را به زنان تحمیل می‌کند. نظریه توانمندسازی با هدف ارتقاء توانمندی‌های زنان برای مشارکت، ولی با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی- اجتماعی کشورها و موضوع مورد نظر کاملاً انعطاف‌پذیر است. در فرآیند توانمندسازی اجتماعی زنان روستایی نیز تأکید ویژه بر آگاه‌سازی است؛ زیرا باور بر این است که نابرابری‌های اجتماعی ناشی از نابرابری‌های اطلاعاتی است. این نظریه به دنبال ارتقاء آگاهی، کسب مهارت‌های نوین، اصلاح نگرش‌ها، احساس اعتماد به نفس، ارزش و احترام قائل شدن برای خود و دیگران، مشارکت در فعالیت‌ها و تصمیم‌گیری‌ها،

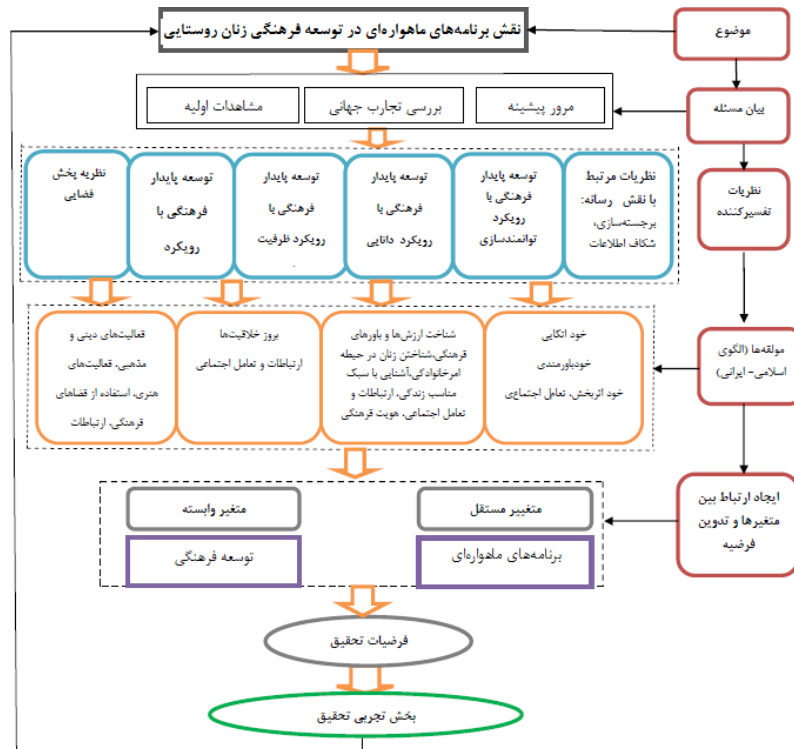
احساس تعلق به گروه، ایجاد انگیزه و تحرک و علاقه بیشتر برای انجام دادن کار، امیدواری و خوشحالی، احساس مفید بودن، و... است (سهابیر^۱ و همکاران، ۲۰۱۳:۲۶). استفاده از منابع و کانال‌های ارتباطی فرصت‌هایی چون تجارت الکترونیکی و تبادل اطلاعات را پیش روی زنان روستایی قرار می‌دهد (مارسلا^۲، ۲۰۰۲). رویکرد دانایی محوری، رویکردی است که در تمام برنامه‌های توسعه و در چهارچوب توسعه پایدار دنبال می‌شود و دارای بنیان‌هایی چون ابداعات و نوآوری‌ها، آموزش و منابع انسانی، زیرساخت‌های اطلاعاتی ICT، و قانون‌گرایی است (مصلی‌نژاد، ۱۳۹۰: ۶۷-۶۴).

با توجه به نظریات فوق می‌توان پیامدهای مثبت رسانه را شامل: ۱- تبلیغات، ۲- اعتمادسازی، ۳- انعکاس واقعیت‌ها و افزایش آگاهی مردم، ۴- نقد سازنده، ۵- پیش‌بینی بحران‌ها، و ۶- اطلاع‌رسانی و هشدار و پیامدهای منفی رسانه را شامل: ۱- گسترش خشونت و پرخاشگری، ۲- اشاعه بی‌بند و باری، ۳- تضعیف اعتماد اجتماعی، ۴- شکستن حریم خصوصی افراد، و ۵- تضعیف بنیان‌های فرهنگ محلی و خانواده دانست (الله‌الدین‌وندی و همکاران، ۱۳۹۳، ۵۰-۴۷).

با توجه به کارکردهای مثبت و منفی رسانه‌ها، و همچنین در چارچوب الگوی اسلامی-ایرانی؛ نظریات توانمندسازی و دانایی محوری به‌عنوان نظریات تفسیرکننده موضوع تحقیق انتخاب شد (شکل ۱). بر مبنای بررسی اولیه منطقه مورد مطالعه، پیشینه تحقیق و مدل مفهومی، فرضیه تحقیق در پاسخ به سؤال تحقیق اینگونه صورت‌بندی شد. برنامه‌های تلویزیونی تأثیرات مطلوبی در زمینه توسعه پایدار فرهنگی زنان روستایی دهستان کیار غربی به دنبال داشته است. در چارچوب مدل نظری مراحل اجرای پژوهش (شکل ۱)؛ متغیرها و شاخص‌های ارزیابی (جدول ۱) ارائه شد.

1. sahbir

2. Marcella

شکل ۱: خلاصه مراحل اجرای بخش نظری پژوهش

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نوع توصیفی - تحلیلی بوده که با روش پیمایشی انجام شده است. جمع‌آوری داده‌ها به شیوه اسنادی و میدانی انجام شد. جامعه آماری پژوهش زنان بالای ۱۵ سال دهستان کیار غربی ($N = 4875$) بودند. با استفاده از فرمول کوکران، با سطح اطمینان ۹۵ درصد ($p \leq 0.05$) و احتمال خطای ($d = 0.05$)، ۳۵۷ نفر از زنان این دهستان، واقع در ۱۰ روستا، به‌عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. برای توزیع پرسشنامه‌ها از روش سهمیه‌ای و تصادفی استفاده شد. ابزار اصلی پژوهش، پرسشنامه محقق ساخته بوده و روایی صوری و محتوایی آن پس از اعمال اصلاحات لازم توسط اساتید دانشگاهی تأیید شد. پرسشنامه مذکور برای بررسی تأثیرات رسانه‌ها بر توسعه فرهنگی زنان در طیف پنج‌بخشی لیکرت طراحی شد.

ضریب آلفای کرونباخ بیش از ۰/۷ به دست آمد (جدول ۲).

جدول ۱: عملیاتی‌سازی متغیرها (شاخص‌ها و زیرشاخص‌ها برای بررسی اثرات ماهواره بر توسعه فرهنگی زنان روستایی)

متغیرها	شاخص‌های اصلی	شاخص‌های فرعی
توانمندسازی زنان روستایی (متغیر مستقل وابسته)	بهبود نظام دانایی	کمک به شناخت ارزش‌ها و باورهای فرهنگی زنان روستایی
		افزایش دانش زنان روستایی نسبت به فرهنگ عمومی
		افزایش شناخت زنان روستایی در زمینه فعالیت‌های فراغتی، ورزشی و بازدیدها
		افزایش شناخت در زمینه سلامتی (جسمی و روانی)
بهبود فرهنگ استفاده از کالاها و اماکن فرهنگی	افزایش میزان استفاده از فضاهای فرهنگی در بین زنان روستایی	افزایش شناخت در زمینه سلامت (جسمی و روانی)
	حفظ و تقویت هویت فرهنگی زنان	آشنایی با سبک مناسب زندگی و فعالیت زنان روستایی
بهبود نظام مهارت	بهبود فرهنگ استفاده از کالاها و اماکن فرهنگی	افزایش شناخت زنان روستایی در زمینه فعالیت‌های هنری
		آموزش و افزایش مهارت زنان روستایی
توانمندسازی زنان روستایی (متغیر)	بهبود نظام توانایی	تشویق به همکاری با نهادهای فرهنگی (برنامه‌های فرهنگی)
		افزایش سرمایه اجتماعی
توانمندسازی زنان روستایی (متغیر)	بهبود نظام توانایی	تقویت انگیزه و تمایل زنان روستایی به مشارکت در امور اجتماعی
		تقویت سخنوری و تنوع زبانی، کمک به افزایش خوداتکایی زنان روستایی، ایجاد حس خود اثربخشی در زنان روستایی، تقویت خودباورمندی زنان روستایی

مأخذ: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۳

جدول ۲: ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده برای بخش‌های مختلف پژوهش

ضریب آلفای کرونباخ	بعد پرسشنامه	ضریب آلفای کرونباخ	بعد پرسشنامه
۰/۸۶۲	بهبود نظام مهارت	۰/۸۱۳	بهبود نظام دانایی
۰/۸۵۱	افزایش سرمایه اجتماعی	۰/۷۹۸	بهبود فرهنگ استفاده از کالاها و اماکن فرهنگی
۰/۸۱۹	بهبود نظام توانایی	۰/۷۷۴	حفظ و تقویت هویت فرهنگی زنان روستایی

مأخذ: یافته‌های پژوهش، تابستان ۱۳۹۳

برای تحلیل داده‌ها از تکنیک ریاضی WSA، شاخص پراکنندگی (فراوانی)، و آزمون t تک نمونه‌ای در محیط SPSS استفاده شد. روش مجموع وزنی (WSA) از ساده‌ترین مدل‌های تصمیم‌گیری چند شاخصه برای رتبه‌بندی گزینه‌هاست که از نوع جبرانی (۱۱۵). این روش، رتبه‌بندی کاملی از گزینه‌ها براساس ارزش معیارها تهیه می‌کند (دینسر^۲، ۲۰۱۱: ۵۶۸). فرایند اجرای این تکنیک گام‌های زیر را شامل می‌شود:

گام اول: تهیه ماتریس داده‌ها

گام دوم: نرمال‌سازی داده‌ها

تکنیک WSA برای نرمالیزه کردن از تابع (۱) استفاده می‌کند.

$$r_{ij} = \frac{y_{ij} - D_j}{H_j - D_j} \quad \text{تابع (۱)}$$

مقدار محاسبه شده r_{ij} میان (۰ و ۱) است. و هر گزینه که مقدار r_{ij} محاسبه شده آن به ۱

نزدیک‌تر باشد، رتبه بالاتری نسبت به سایر گزینه‌ها دارد.

گام سوم: وزن دهی به شاخص‌ها

گام چهارم: تهیه ماتریس نرمالیزه وزنی

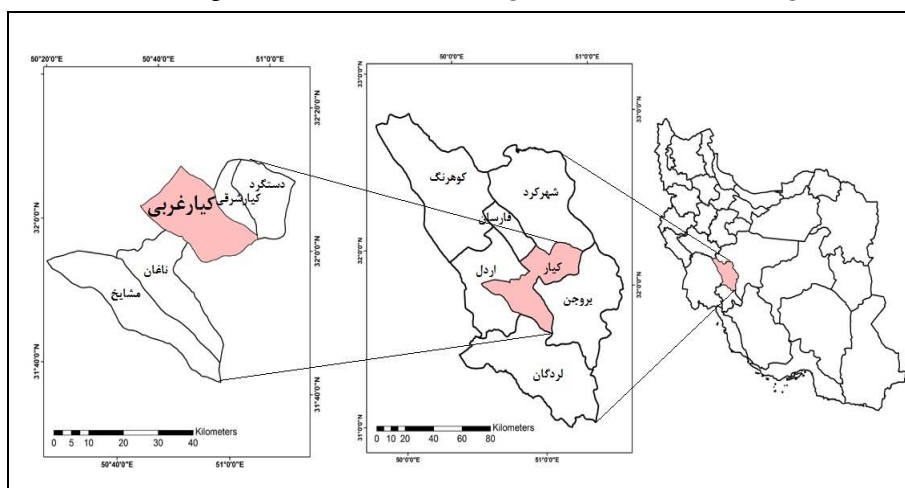
گام پنجم: محاسبه رتبه یا سودمندی هر گزینه از طریق تابع (۲).

1. Sielska

2. Dincer

$$u(a_i) = \sum_{j=1}^k w_j r_{ij} \quad \text{تابع (۲)}$$

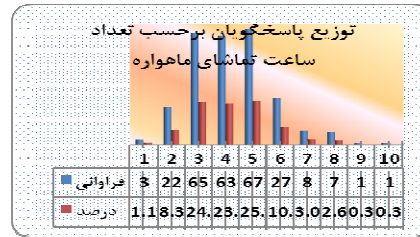
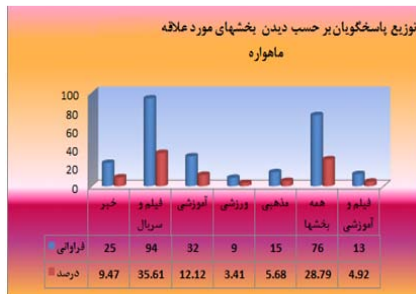
موقعیت جغرافیایی و نسبی منطقه مورد مطالعه: دهستان کیار غربی از توابع شهرستان کیار استان چهارمحال بختیاری دارای ۹۸۱۴ نفر جمعیت (۴۹۳۹ نفر مرد و ۴۸۷۵ نفر زن)، و ۱۰ نقطه روستایی، با مرکزیت روستای خراجی است. موقعیت منطقه در شکل ۲ ارائه شده است.

شکل ۲: موقعیت جغرافیایی دهستان کیار غربی در استان چهار محال بختیاری و کشور (ترسیم: نگارندگان)

یافته‌های پژوهش

نتایج تحقیق در ارتباط با مدت زمان استفاده از تلویزیون در طی روز، توسط هر یک از پاسخگویان نشان داد به صورت میانگین کلیه افراد مورد مطالعه در هر روز به‌طور متوسط حدود ۴/۵ ساعت ماهواره نگاه می‌کنند. نتایج بررسی بخش مورد علاقه پاسخگویان در برنامه‌های پخش شده از ماهواره نشان داد ۳۵/۶ درصد افراد به فیلم و سریال، ۱۲/۱۲ درصد به برنامه‌های آموزشی، ۹/۴۷ درصد به اخبار، ۵/۷ درصد برنامه‌های مذهبی، ۳/۴ درصد برنامه‌های ورزشی، ۴/۹ درصد به فیلم و آموزشی و ۲۸/۸ درصد به همه برنامه‌های ماهواره علاقه‌مند بودند.

یافته های حاصل از ارزیابی نقش ماهواره در وضعیت فرهنگی زنان روستایی دهستان کیار غربی: داده های گردآوری شده برای سنجش اثرات برنامه های ماهواره ای بر فرهنگ زنان روستایی دهستان کیار غربی از طریق آزمون T و مدل WSA تحلیل شدند. نتایج آزمون T (جدول ۳) نشان داد مقدار محاسبه شده برای سنجش نقش ماهواره در شش شاخص کلان توسعه فرهنگی کم تر از حد مینا است. همچنین از آنجایی که Sig کم تر از ۰/۰۵ است نتیجه می گیریم این اختلاف در سطح ۰/۹۵ اطمینان معنادار است. بنابراین، می توان چنین عنوان کرد که ماهواره در شش شاخص مذکور تأثیر پایین تر از حد متوسطی را در توسعه فرهنگی زنان روستایی دهستان کیار غربی داشته است.

جدول ۳: نتایج آزمون on sample t-test برای سنجش میزان تأثیرات برنامه های ماهواره ای در ارتقاء توسعه فرهنگی

Sig	اختلاف مقدار محاسبه شده با حد مینا	مقدار محاسبه شده	شاخص
۰/۰۰۰	-۱/۹۷۴۶۸	۱/۰۲۵	بهبود نظام دانایی (x1)
۰/۰۰۰	-۲/۰۴۰۹۴	۰/۹۵۹	بهبود فرهنگ استفاده از کالاهای فرهنگی (x2)
۰/۰۰۰	-۱/۸۸۴۶۶	۱/۱۱۵	حفظ و تقویت هویت فرهنگی زنان روستایی (x3)
۰/۰۰۰	-۲/۰۰۲۲۲	۰/۹۹۷	بهبود نظام مهارت (x4)
۰/۰۰۰	-۱/۹۰۹۰۰	۱/۰۹۱	افزایش سرمایه اجتماعی (x5)
۰/۰۰۰	-۱/۹۳۰۲۲	۱/۰۶۹	بهبود نظام توانایی (x6)
۰/۰۰۰	-۱/۶۹	۱/۳۱	کل

مآخذ: یافته های پژوهش، ۱۳۹۳

پس از بررسی نقش ماهواره در توسعه فرهنگی زنان محدوده مورد مطالعه در شش شاخص اصلی پژوهش، نقش ماهواره در ۱۸ شاخص فرعی پژوهش بررسی شد. نتایج نشان می‌دهد (جدول ۴)، مقدار محاسبه شده برای ارزیابی نقش ماهواره در تمامی ۱۸ شاخص، کم‌تر از حد مینا است. همچنین از آنجایی که (Sig) کم‌تر از ۰/۰۵ است. در نتیجه این اختلاف در سطح ۰/۹۵ اطمینان معنادار است. لذا می‌توان بیان کرد ماهواره در ارتقاء شاخص‌های فرهنگی زنان روستایی دهستان کیار غربی در ۱۸ شاخص مذکور دارای نقش پایین‌تر از حد متوسطی بوده است.

جدول ۴: نتایج آزمون on sample t-test در بررسی نقش ماهواره در ارتقاء سطح شاخص‌های ۱۸ گانه پژوهش

Sig	اختلاف مقدار محاسبه شده با حد مینا	مقدار محاسبه شده	شاخص
/۰۰۰	-۱/۹۶۵۷۸	۱/۰۳۴۲	کمک به شناخت ارزش‌ها و باورهای فرهنگی زنان روستایی
/۰۰۰	-۱/۹۵۸۱۷	۱/۰۴۱۸	افزایش دانش زنان روستایی نسبت به فرهنگ عمومی
/۰۰۰	-۱/۸۵۶۹۴	۱/۱۴۳۱	افزایش شناخت زنان روستایی در زمینه فعالیت‌های فراغتی، تفریحی، ورزشی و بازدیدها
/۰۰۰	-۲/۰۱۲۱۷	۰/۹۸۷۸	افزایش شناخت در زمینه سلامتی (جسمی و روانی)
/۰۰۰	-۲/۰۶۹۷۱	۰/۹۳۰۳	آشنایی با سبک مناسب زندگی و فعالیت زنان روستایی
/۰۰۰	-۲/۰۶۰۸۴	۰/۹۳۹۲	بروز خلاقیت‌ها و حمایت از ابتکارات زنان روستایی
/۰۰۰	-۱/۸۸۶۴۶	۱/۱۱۵۳	افزایش مصرف کالاهای فرهنگی زنان روستایی
/۰۰۰	-۲/۱۱۹۷۷	۰/۸۸۰۲	افزایش میزان استفاده از فضاهای فرهنگی در بین زنان روستایی
/۰۰۰	-۱/۹۲۲۶۹	۱/۰۷۷۳	حفظ و تقویت هویت فرهنگی زنان روستایی
/۰۰۰	-۱/۹۵۵۱۳	۱/۰۴۴۹	بهبود شناخت زنان روستایی در زمینه فعالیت‌های هنری
/۰۰۰	-۲/۱۰۰۵۱	۰/۸۹۹۵	آموزش و افزایش مهارت زنان روستایی
/۰۰۰	-۲/۰۵۹۵۷	۰/۹۴۰۴	تشویق به همکاری با نهادهای فرهنگی (برنامه‌های فرهنگی)
/۰۰۰	-۱/۹۴۶۷۷	۱/۰۵۳۲	افزایش ارتباطات اجتماعی در بین زنان روستایی
/۰۰۰	-۱/۸۷۵۴۸	۱/۱۲۴۵	تقویت انگیزه و تمایل زنان روستایی به مشارکت در امور اجتماعی
/۰۰۰	-۱/۸۹۶۳۹	۱/۱۰۳۶	تقویت سخنوری و تنوع زبانی
/۰۰۰	-۱/۹۴۲۷۵	۱/۰۵۷۳	کمک به افزایش خوداتکایی زنان روستایی
/۰۰۰	-۱/۹۱۲۵۵	۱/۰۸۷۵	ایجاد حس خود اثربخشی در زنان روستایی
/۰۰۰	-۱/۸۶۹۲۷	۱/۱۳۰۷	تقویت خودباورمندی زنان روستایی

مآخذ: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۳

اولویت بندی روستاهای دهستان کیارغربی براساس تأثیر برنامه های ماهواره ای بر وضعیت فرهنگی زنان: ۱۰ روستای مورد مطالعه، متناسب با جمعیت آن نمونه گیری شد. داده ها با پرسشنامه ای جمع آوری شد که در قالب ۷۴ گویه است که گویه ها به ۱۸ شاخص فرعی و سپس ۶ شاخص اصلی تبدیل شد که در مدل به عنوان معیار ارزیابی استفاده شد. مراحل اجرای تحلیل فوق که به کمک مدل SAW انجام شد، در زیر ذکر شده است:

جدول ۵: ماتریس وضع موجود

						معیارها
						گزینه ها
x6	x5	x4	x3	x2	x1	
۱/۲۶	۱/۲۸	۱/۱۲	۱/۲۳۰۷۶	۱/۱۲	۱/۱۵	A ₁
۰/۷۶	۰/۸۷	۰/۶۵	۰/۷۷۰۸۳	۰/۷۲	۰/۷۷	A ₂
۰/۳۶	۰/۴۰	۰/۳۸	۰/۳۳۳۳۳	۰/۳۵	۰/۳۵	A ₃
۱/۶۱	۱/۶۱	۱/۳۰	۲/۱۲۸۲۰	۱/۲۰	۱/۴۵	A ₄
۱/۳۲	۱/۳۴	۱/۲۸	۱/۳۷۰۳۷	۱/۱۰	۱/۲۱	A ₅
۱/۲۹	۱/۴۰	۱/۳۸	۱/۴۸۴۱۲	۱/۲۹	۱/۳۵	A ₆
۰/۷۰	۰/۸۰	۰/۶۰	۰/۸۶۶۶۶	۰/۸۳	۰/۸۱	A ₇
۲/۰۴	۱/۹۷	۱/۷۳	۱/۹۶۶۶۶	۲/۲۵	۱/۸۳	A ₈
۱/۲۳	۱/۳۷	۱/۲۱	۱/۴۰۳۵۰	۱/۰۶	۱/۲۳	A ₉
۰/۴۱	۰/۴۳	۰/۴۲	۰/۴۸۱۴۸	۰/۳۱	۰/۳۹	A ₁₀
۰/۳۶	۰/۴۰	۰/۳۸	۰/۳۳	۰/۳۱	۰/۳۵	Min
۲/۰۴	۱/۹۷	۱/۷۳	۲/۱۳	۲/۲۵	۱/۸۳	Max

مأخذ: یافته های پژوهش، ۱۳۹۳

جدول ۶: ماتریس نرمالیزه شده

						معیارها
x6	x5	x4	x3	x2	x1	گزینه‌ها
۰/۵۳	۰/۵۶	۰/۵۵	۰/۵۰	۰/۴۲	۰/۵۴	۱
۰/۲۴	۰/۳۰	۰/۲۱	۰/۲۴	۰/۲۱	۰/۲۹	۲
۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۲	۰/۰۰	۳
۰/۷۴	۰/۷۷	۰/۶۸	۱/۰۰	۰/۴۶	۰/۷۴	۴
۰/۵۷	۰/۶۰	۰/۶۷	۰/۵۸	۰/۴۱	۰/۵۸	۵
۰/۵۵	۰/۶۴	۰/۷۴	۰/۶۴	۰/۵۰	۰/۶۸	۶
۰/۲۰	۰/۲۵	۰/۱۷	۰/۳۰	۰/۲۷	۰/۳۱	۷
۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۰/۹۱	۱/۰۰	۱/۰۰	۸
۰/۵۲	۰/۶۲	۰/۶۲	۰/۶۰	۰/۳۹	۰/۶۰	۹
۰/۰۳	۰/۰۲	۰/۰۳	۰/۰۸	۰/۰۰	۰/۰۳	۱۰

مأخذ: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۳

جدول ۷: وزندهی به شاخص‌ها

شاخص	اهمیت نسبی
x1	۰/۳
x2	۰/۱۶
x3	۰/۲۱
x4	۰/۱۹
x5	۰/۲
x6	۰/۱۴

مأخذ: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۳

گام چهارم: محاسبه ماتریس استاندارد شده وزنی

جدول ۸: ماتریس استاندارد شده وزنی

معیارها	x1	x2	x3	x4	x5	x6
گزینه‌ها						
۱	۰/۱۶	۰/۰۷	۰/۱۱	۰/۱۰	۰/۱۱	۰/۰۷
۲	۰/۰۹	۰/۰۳	۰/۰۵	۰/۰۴	۰/۰۶	۰/۰۳
۳	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰
۴	۰/۲۲	۰/۰۷	۰/۲۱	۰/۱۳	۰/۱۵	۰/۱۰
۵	۰/۱۸	۰/۰۷	۰/۱۲	۰/۱۳	۰/۱۲	۰/۰۸
۶	۰/۲۰	۰/۰۸	۰/۱۳	۰/۱۴	۰/۱۳	۰/۰۸
۷	۰/۰۹	۰/۰۴	۰/۰۶	۰/۰۳	۰/۰۵	۰/۰۳
۸	۰/۳۰	۰/۱۶	۰/۱۹	۰/۱۹	۰/۲۰	۰/۱۴
۹	۰/۱۸	۰/۰۶	۰/۱۳	۰/۱۲	۰/۱۲	۰/۰۷
۱۰	۰/۰۱	۰/۰۰	۰/۰۲	۰/۰۱	۰/۰۰	۰/۰۰

مأخذ: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۳

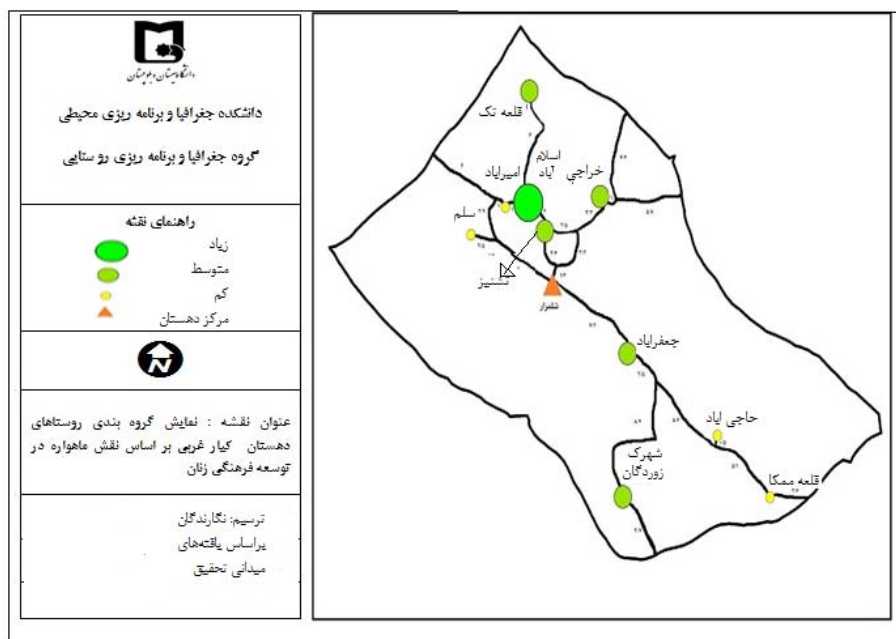
گام پنجم: رتبه‌بندی نهایی گزینه‌ها

جدول ۹: محاسبه امتیازات و رتبه‌بندی نهایی گزینه‌ها

رتبه	امتیاز	نام روستا
۶	۰/۶۳	خراجی
۸	۰/۳۰	حاجی‌آباد
۱۰	۰/۰۰	قلعه ممکا
۲	۰/۸۹	شهرک زوردگان
۴	۰/۶۹	جعفرآباد
۳	۰/۷۶	تشنیز
۷	۰/۳۱	امیرآباد
۱	۱/۱۸	اسلام‌آباد
۵	۰/۶۸	قلعه تک
۹	۰/۰۴	سلم

مأخذ: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۳

نتایج حاصل از مدل WSA برای سطح‌بندی روستاهای دهستان استفاده شد (شکل ۳).

شکل ۳- نمایش فضایی گروه‌بندی روستاهای دهستان کیار غربی بر اساس نقش ماهواره در توسعه فرهنگی زنان روستایی

بحث و نتیجه‌گیری

وضعیت فرهنگی هر فردی تابعی از عوامل مختلف است که از محیط خانواده تا سطح جهانی را شامل می‌شود. با وجود این، امروزه در عصر رسانه‌ها؛ شبکه‌های ماهواره‌ای تبدیل به یکی از عناصر تأثیرگذار بر تغییرات فرهنگی در جوامع روستایی و شهری شده‌اند. زنان روستایی به دلیل فرصت زمانی که در خانه دارند و به خاطر دسترسی آسان به ماهواره امروزه در معرض تأثیرپذیری بالا از این ابزار قدرتمند جهانی هستند. از آنجایی که زنان روستایی به لحاظ تاریخی یکی از عوامل حفظ و تقویت تولید ملی، حافظ بنیان خانواده، و هویت ملی، مذهبی و محلی شناخته می‌شوند، ضرورت دارد میزان و کیفیت تأثیرات تماشای برنامه‌های ماهواره‌ای

بر شاخص‌های فرهنگی زنان روستایی بررسی شود. امروزه تمامی نظریات حوزه فرهنگ در چارچوب پارادایم توسعه پایدار فرهنگی مطرح هستند که از این میان می‌توان نظریات توانمندسازی، ظرفیت‌سازی، دانایی‌محوری، و مشارکتی را به عنوان نظریه‌های تفسیرکننده موضوع تحقیق پذیرفت. لذا در صورتی که رسانه‌های جمعی چون ماهواره بتواند در زمینه ارتقاء شاخص‌هایی چون افزایش میزان مشارکت، ارتقاء دانایی، بهبود توانایی، ارتقاء سطح مهارت و خلاقیت، و به‌طور کلی بهبود شناخت زنان در زمینه‌های مادی و معنوی زنان روستایی مؤثر واقع شود، آنگاه می‌توان گفت به تحقق توسعه پایدار فرهنگی زنان روستایی کمک کرده‌اند. نتایج آزمون T نشان داد اثرات برنامه‌های ماهواره‌ای بر توسعه فرهنگی زنان روستایی دهستان کیار غربی نامطلوب است. نتیجه حاصل شده با نتایج پژوهش‌های دارابی و همکاران (۱۳۹۵)، عبدالرحمانی (۱۳۹۵)، محمدپور و همکاران (۱۳۸۹)، باهنر و جعفری کیدقان (۱۳۸۹) هوست (۲۰۰۹)، قلی‌پور و همکاران (۱۳۸۵)، و طاهرخانی (۱۳۸۳) همسو است.

با توجه به تأثیرگذاری بسیار بالای رسانه‌ها در اولویت‌های ذهنی افراد که سرانجام به اولویت‌های اصلی جامعه و سیاستمداران تبدیل می‌شود و با توجه به یافته‌های پژوهش که از نظر زنان روستایی کیفیت برنامه‌های ماهواره‌ای به لحاظ معیارهای توسعه پایدار فرهنگی و الگوی اسلامی و ایرانی مناسب نیست، می‌توان راهکارهای زیر را برای اثرگذاری بیشتر برنامه‌های رسانه‌ای بر فرهنگ زنان روستایی پیشنهاد کرد. این راهکارها باید در برنامه‌ها و شبکه‌های رسانه‌ای ملی تأمین شود تا زنان روستایی سراغ شبکه‌های بیگانه نروند:

- تهیه و پخش سریال‌های آموزنده و متناسب با فرهنگ ملی و مذهبی زنان ایرانی؛
- تهیه برنامه‌های آموزشی در زمینه‌هایی چون خیاطی، گلدوزی، آشپزی، و... به منظور ارتقاء سطح مهارت فنی زنان روستایی؛
- تهیه برنامه‌های آموزشی و جذاب در راستای افزایش گرایش زنان به فعالیت‌های ورزشی؛
- تهیه و پخش برنامه‌ها در راستای تقویت گرایش زنان به کارهای جمعی و حضور در اجتماعات محلی؛

- تهیه و پخش برنامه‌ها در راستای تقویت گرایش زنان به فعالیت‌های کارآفرینی به‌ویژه اشتغال خانگی؛
 - تهیه و پخش برنامه‌ها در راستای تقویت آگاهی زنان از حقوق خود، خانواده و جامعه؛
 - تهیه و پخش برنامه‌ها در راستای تقویت زبان، آداب و رسوم محلی؛
 - تهیه و پخش برنامه‌ها در راستای تقویت شرکت زنان روستایی در فعالیت‌های سیاسی و تعیین سرنوشت خود و جامعه؛
 - تهیه و پخش برنامه‌ها در راستای تقویت شناخت زنان در زمینه جاذبه‌های تاریخی، فرهنگی و طبیعی محل زندگی خود؛
- در عین حال یادآور می‌شویم درست است که انتظارات از قابلیت‌های رسانه‌های جمعی بالاست، ولی باید توجه داشت که رسانه‌های جمعی به تنهایی عامل توسعه فرهنگی زنان روستایی نیستند، بلکه تنها می‌توانند فرصت‌ها، منابع و کانال‌های ارتباطی نوین را برای توانمندسازی، خودتکایی و پیشرفت در جوامع انسانی بگشایند.

منابع

- ابوت، پاملا و والاس کلر (۱۳۸۰). جامعه‌شناسی زنان، ترجمه منیژه نجم عراقی، تهران: نی. اخترشهر، علی (۱۳۸۶). رسانه‌های ارتباط جمعی و نقش آن‌ها در جامعه‌پذیری دینی، معرفت، ۱۶(۱۲۳): ۱۱۷-۱۰۱.
- الالدین‌وندی، آیدا (۱۳۹۳). تبیین نقش رسانه‌های جمعی بر ارتقاء سطح توسعه فرهنگی زنان روستایی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم انسانی، گروه جغرافیا، دانشگاه سیستان و بلوچستان.
- آزاد ارمکی، تقی و کمالی، افسانه (۱۳۸۳). اعتماد اجتماع و جنسیت، بررسی تطبیقی اعتماد متقابل در بین دو جنس، مجله جامعه‌شناسی ایران، ۵(۲): ۱۳۲-۱۰۰.
- بورن، آد (۱۳۷۹). بعد فرهنگی ارتباطات برای توسعه، ترجمه مهر سیما فلسفی؛ تهران: مرکز تحقیقات، مطالعات و سنجش برنامه‌های صدا سیما.
- بهروان، حسین (۱۳۹۱). جامعه‌شناسی روستایی، تهران: جامعه‌شناسان.
- پهلوان، چنگیز (۱۳۷۸). فرهنگ شناسی، گفتارهایی در زمینه فرهنگ و تمدن، چاپ اول، تهران: پیام امروز، همایش بین‌المللی نقش زنان در انتقال میراث فرهنگ معنوی، تهران.
- حاجی نژاد، علی و الالدین‌وندی، آیدا (۱۳۹۲). بررسی نقش رسانه‌های جمعی در بعد اجتماعی زنان روستایی در (مطالعه موردی: روستای زوردگان، شهرستان کیار)، پژوهش‌های علوم انسانی دانشگاه اصفهان، ۳۶(۳): ۲۸-۴۲.
- خراسانی، محمدامین، راستی، هادی و رحمانی، اسماعیل (۱۳۹۵). تحلیلی بر تأثیرگذاری رسانه‌های جمعی از دیدگاه ساکنان نواحی روستایی شهرستان کنارک، فصلنامه برنامه‌ریزی منطقه‌ای، ۶(۲۲): ۱۶۴-۱۴۷.
- دارابی، مسعود، امیرپور، مهناز و حیدرآبادی، ابوالقاسم (۱۳۹۵). بررسی جامعه‌شناختی تأثیر ماهواره بر هویت دینی جوانان شهر تهران، فصلنامه مطالعات جامعه‌شناسی جوانان، ۷(۲۲): ۳۰-۹.

دراستیگل، فیلیپ ون (۱۳۸۲). *ارزیابی مشارکتی ارتباطات روستایی، رهیافتی جدید در تحقیقات و طراحی ارتباطات برای برنامه‌ها و راهبردهای توسعه، ترجمه ابراهیم مردانی بلداجی، وزارت جهاد سازندگی، تهران.*

دهشیری، محمدرضا (۱۳۸۸). *رسانه و فرهنگ‌سازی، فصلنامه تحقیقات فرهنگی، ۲، (۸): ۱۷۹-۲۰۸.*

ریاحی، محمد اسماعیل، وردی نیا، علی اکبر و حق‌گویی اصفهانی، مرضیه (۱۳۸۹). *زنان و سریال‌های تلویزیونی: سنجش انگیزه‌های تماشا و میزان رضایت‌مندی، پژوهش زنان، ۸(۱): ۷۷-۵۳.*

سام‌آرا، عزت‌الله (۱۳۸۶). *بهره‌مندی روستائیان از مطبوعات و نقش آن در توسعه روستایی، مجله روستا و توسعه، ۱۰(۱): ۱۵۵-۱۷۷.*

سواری، مسلم، شیرینی، نعمت‌اله و اسدی، علی (۱۳۹۲). *نقش منابع و کانال‌های ارتباطی و اطلاعاتی در توانمندسازی زنان روستایی شهرستان دیواندره، پژوهش‌های روستایی، ۴(۲): ۳۶۵-۳۸۴.*

شادی‌طلب، ژاله (۱۳۸۰). *بانک زنان روستایی حصاربن: حاصل یک رهیافت مشارکتی، پژوهش زنان، فصلنامه مرکز مطالعات و تحقیقات زنان، ۱(۴): ۱۴۳-۱۲۸.*

شربتیان، محمدحسین (۱۳۸۸). *تأملی بر ضرورت مبانی توسعه فرهنگی و اهمیت آن در جامعه ایران. <http://anthropology.ir/article/817.html>*

شعبانی، هادی، رخشنده نیا، سیده‌اکرم و حسینی اجداد، اسماعیل (۱۳۹۱). *الگوی ایرانی-اسلامی پیشرفت با تکیه بر عناصر علم، محبت و آزادی از منظر دین، نشریه مطالعات الگوی پیشرفت ایرانی-اسلامی، ۱(۱): ۱۲۱-۱۵۴.*

شکویی حسین (۱۳۷۸). *اندیشه‌های نو در فلسفه جغرافیا، تهران: گیتاشناسی.*
صادقی فسایی، سهیلا و عرفان منش، ایمان (۱۳۹۲). *تحلیل جامعه‌شناختی تأثیرات مدرن شدن بر خانواده ایرانی و ضرورت تدوین الگوی ایرانی-اسلامی، نشریه زن در فرهنگ و هنر، ۵(۱): ۶۳-۸۴.*

- طاهرخانی، مهدی (۱۳۸۲). توزیع جغرافیایی محصولات فرهنگی و نقش آن در مهاجرت جوانان روستایی (مطالعه موردی: استان قزوین)، پژوهش‌های جغرافیایی، (۴۶): ۲۳-۴۵.
- عبدالرحمانی، رضا (۱۳۹۵). بررسی نقش کانال ماهواره‌ای فارسی زبان در افزایش گرایش دانشجویان دختر به مدهای آرایشی و زیبایی (دختران دانشگاه آزاد واحد علوم پزشکی تهران)، فصلنامه علوم اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اشتهر، ۱۰، (۱): ۱۷۵-۲۱۰.
- فاضل‌نیا، غریب و رکن‌الدین افتخاری، عبدالرضا (۱۳۸۴). تبیین نظریه‌ای عوامل مؤثر بر شناخت و آگاهی روستاییان از توانش‌های خود و محیط پیرامون، فصلنامه مدرس علوم انسانی، ۹(۱): ۱۱۱-۱۵۰.
- فرجی سبکبار، حسن علی، نعمتی، مرتضی و خاکی، افشین (۱۳۸۸). ارزیابی نقش ICT در توانمندسازی زنان روستایی، مطالعه موردی: روستای قرن‌آباد، فصلنامه جغرافیا، ۷(۲۲): ۱۵-۱۸.
- فرهنگی، علی اکبر، ساروخانی، باقر، قلی‌پور، آرین و روشن دل اربطانی، طاهر (۱۳۸۶). طراحی و تبیین مدل نهادی کردن برنامه‌های راهبردی جامعه از طریق رسانه‌های جمعی: مورد سند چشم‌انداز بیست ساله (ایران ۱۴۰۴)، نشریه دانش‌مدیریت، (۷۹): ۷۳-۵۳.
- فکوهی، ناصر (۱۳۷۹). درآمدی بر انسان‌شناسی، تهران: نی.
- قلی‌پور، آرین و روشن دل اربطانی، طاهر (۱۳۸۵). نهادهای رسانه‌ای توسعه محور، محور توسعه روستایی: بررسی و تبیین ارتباط بین سازگاری برنامه‌های تلویزیونی شبکه استانی و توسعه روستایی در استان اردبیل، فصلنامه روستا و توسعه، ۹(۴): ۱۷۶-۱۳۷.
- کاظم‌زاده، موسی و کوهی، کمال (۱۳۸۹). نقش وسایل نوین ارتباط جمعی در توسعه فرهنگی، موانع و راهکارها، مجله پژوهش فرهنگی، ۱۲(۱۲): ۱۸۳-۲۱۲.
- گلشنی، علیرضا، جدیدی، علی و اسکندری، صالح (۱۳۹۱). نقش رسانه در توسعه سیاسی و اجتماعی با تأکید بر جامعه معناگرای ایران، فصلنامه پژوهش‌های سیاسی، ۲(۱): ۲۸-۵.
- محمدپور، احمد، نقدی، اسدالله و نادرثاد، بهزاد (۱۳۸۹). تأثیر ماهواره بر هویت فرهنگی در کردستان ایران، دانشجویان کرد دانشگاه سنندج، دوفصلنامه تخصصی پژوهش جوانان،

فرهنگ و جامعه، ۴، ۱۵۶-۱۳۱.

مصلی نژاد، عباس (۱۳۹۰). *دولت و توسعه اقتصادی در ایران*، تهران: قاموس.
دیوسالار، اسدالله، نقوی، محمدرضا و پایدار، ابوذر (۱۳۹۱). بررسی و تحلیل نقش فرهنگ در توسعه مناطق روستایی با رویکردهای توسعه پایدار، *فصلنامه مهندسی فرهنگی*، (۶۷ و ۶۸): ۹۳-۱۰۷.

ورنر سورین (۱۳۸۱). *نظریه‌های ارتباطات*، ترجمه علیرضا دهقان، تهران: دانشگاه تهران.
هاگت، پیتر (۱۳۷۹). *جغرافیای ترکیبی نو*؛ ترجمه شاپور گودرزی، تهران: سمت.
هوور، استوارت (۱۳۸۸)، *ارتباطات و رسانه*، ترجمه مجید اخگر، برگزیده دانشنامه دین، هنر و اندیشه، قم، چاپ اول.

- Abbot, Pamela Wallace Claire (2001). *Women's Sociology*, Translated by Manijeh Najim Iraqi, Ney Publication, Tehran.
- Abdol-Rahmani, Reza (2016). Investigating the role of Farsi-language satellite channel in increasing the tendency of female students to cosmetic and aesthetic modes (girls of Azad University of Medical Sciences, Tehran), *Social Sciences Journal of Islamic Azad University*, Vol 10, issue 1 (Successive 32), pp. 210-175.
- Adorno, T.W. L. Lowenthal, P. W. (1964). *Massing, Anti-Semitism: A social Disease*, ed. E. Simmel. New York.
- Azad Ermaki, Taqi, Afsane Kamali (2004). Social Trust and Gender, Comparative Study of Mutual Trust in Both Genders, *Journal of Sociology of Iran*, 5(2): 132-100.
- Bourne, Ad (2000). *Cultural Dimension of Communication for Development*; Translation: Mehr Sima Philosophy; Publications Center for Research, Studies and Measurement of Sima Sound Program. Tehran.
- Behravan, Hossein (2012). *Rural Sociology*, Tehran: Publications of Sociologists.
- Brett Silverstein (1986). *Role of Mass media in extension of tin standarads for women's*, NSW, Australia: Australia Council for the Arts, Retrieved March 25.
- Dahal, Sudhamshu (2013). Power, powerment and community radio, media by and for women in Nepal. *Womens studies international forum* 40 (2013). 44-55.
- Darabi, Masoud, Amirpour, Mahnaz, Hyderabad, Abolghasem (1395). Sociological Survey of Satellite Effect on the Religious Identity of Youth in Tehran, *Journal of Youth Sociology Studies*, 7, (22): 30-9.

- Dincer, S.E (2011). Multi-criteria Analysis of Economic Activity for European Union Member States and Candidate Countries: TOPSIS and WSA Applications, *European Journal of Social Sciences*, Vol 21, N 4.
- Divsalar, Asadollah, Naghavi, Mohammad Reza & Pajdar, Abuzar (2012). An Investigation and Analysis of the Role of Culture in the Development of Rural Areas with Sustainable Development Approaches, *Journal of Cultural Engineering*, 67 and 68, pp. 107-93.
- Duichman (1989). Multi-criteria Analysis of Economic Activity for European Union Member States and Candidate Countries: WSA Applications, *European Journal of Social Sciences*– Vol 21, N 4.
- Eivazi, Mohammad Raheem & Nasersakhezi, Shabnam (2006). The role of the Internet and satellite in cultural and political changes in developing countries, *educational and psychological studies*, 1, (17):214-195.
- Fakouhi, Nasser (2000). Anthropology, Release, Tehran.
- Faraji Solebar, Hassan Ali, Nemati, Morteza & Khaki, Afshin (2009). Assessment of the role of ICT in empowerment of rural women, Case study: Quranabad village, *Geography Quarterly*, seventh year, 22, 18-15.
- Fazelnia, Gharib and Roknaddin Eftekhari, Abdorreza (2005). Explaining the Theory of Effective Factors on Knowledge and Awareness of Villagers about Their Abilities and the Environment, *Journal of the Moderator of Humanities*, 9, (1): 150-50.
- Golshani, Alireza, jadidi, Ali & Eskandari, Saleh (2012). The Role of Media in Political Development and Social Empowerment with Emphasis on Iran's Meaningful Society, *Political Quarterly*, Second Year, 1, pp. 28-5.
- Griffin,k(1997).*cultural,human development and economic growth*,united nation research institute development .p: 4.
- Hagut, Peter (1379). *New Combined Geography*; Translation: Shapur Goodarzi, Second Edition, Tehran, Iran.
- Haji Nejad, Ali & Aladinvandi, Aida (1392). Investigating the Role of Mass Media in the Social Dimension of Rural Women in (Case Study: Zardgan Village, Kiar City), *Human Sciences Researches*, University of Isfahan, 36, Pages 28-42.
- In The Pacific.& Philipp Van (2003). *Participatory Evaluation of Rural Communications*, A New Approach to Research and Communication Design for Development Plans and Strategies, translation by Ibrahim Mardani Baldachi, Ministry of Jihad-e-Construct, Tehran.
- Dehshiri, Mohammad Reza (2009). Media and Culture, *Quarterly Journal of Cultural Research*, Volume 2, Issue 8, Pages: 208-179.

- Johnson (2000). *Immigration and the Changing Social Geography of Indian Cities, Vancouver: Department of Geography*, University of British Columbia.
- Kazemzadeh, Moses, Kohi, Kamal (2010). The role of modern communication tools in cultural development, barriers and solutions, *Journal of Cultural Research*, 12th Year, Twelve, Pages: 212-183.
- Khairi, Hasan (2010). *Religion, Media, Social Communication*, Islamic Center of Science and Culture, Qom, First Edition.
- Khorasani, Mohammadamin, Rasti, Hadi, & Rahmani, Ismail (1395). An Analysis of the Impact of Mass Media on the Viewpoint of the Residents of the Rural Areas of Konarak Township, *Regional Planning Quarterly*, 6, (22):164-147 .
- Marcelle.G.M. (2002). Information and Communication Technologies (ICT) and their impact on and use as instrument for the Advancement and Empowerment of Women. Retrieved March 25.
- Mohammadi, Mostafa, Soleiman Farhadi & Farhad Hesari (2011). *Histology of Satellite Effect on Socio-Cultural Identity of Students at Azad University of Arak*, Arak, National Conference on Cultural Industries, Its Role in Sustainable Development, Kermanshah, Islamic Azad University, Kermanshah Branch, https://www.civica.com/Paper-NCCIRSD01-NCCIRSD01_014.html.
- Mohammadpour, Ahmad, Naghdi, Asadollah, & Nadernejad, Behzad (2010). Satellite Effect on Cultural Identity in Iranian Kurdistan, Kurdish Students of Sanandaj University, Two Specialist Papers on Youth Research, *Culture and Society*, 156-131.
- Moko.N (2005). *The information behaviors of rural women in botswana*, library & Information, Science Research (17):115-127.
- Mosalli-Nezhad, Abbas (2011). *Government and Economic Development in Iran*, Qamous Publishing, Tehran.
- OHala, Scott (2002). *Hand ON! Practices and Projects, Community Cultural Development Board,NSW, Australia: Australia Council for the Arts*.
- Pahlavan, Changiz (1999). *Culture, Speeches in the field of culture and civilization. First edition*, Tehran: Today's message, International conference on the role of women in the transfer of the heritage of spiritual culture (1999). Tehran.
- Perdue ,B.,Peterson,B.& Kelly,E.(1986). the role of the mass media in promoting a thin standard of bodily Attractiveness for women : *sex roles*, 14,Nos.9/10/1986.
- Rassi, Moslem, Shiri, Nematollah, Asadi, Ali (1392). *The Role of Information and Communication Channels in Empowering Rural Women in Divandarreh*, Rural Researches, 4(2):384-365 .
- Riahi, Mohammad Esmacil, Verdinia, Ali Akbar and Haggouzi Esfahani, Marzieh

- (2010). Women and TV series: Observational motivation and satisfaction rate, *Women's research*, 8(1): 53-77.
- Salvation, Majid (1393). Satellite and Virtual Space Pathology, and its Impact on Family Life and Life Style, The First International Conference on Psychology and Behavioral Sciences, Tehran, Mehr Ishraq Conferences Center, Tehran University, https://www.civilica.com/Paper-RAFCON01-RAFCON01_045.html.
- Shadi Taleb, Jaleh (2001). Rural Women's Bank of Hessabon: The Results of a Participatory Approach, *Women's Research, Quarterly Journal of Women's Studies and Researches*, 1(4): 143-128.
- Sharbatian, Mohammad Hussein (2009). Tamali emphasizes the necessity of the foundations of cultural development and its importance in Iranian society.
- Shabani, Hadi, Rakhshandeh Nia, Seyedeh Akram & Hosseini Ajdad, Ismail (2012). An Iranian-Islamic Model of Advancement Based on the Elements of Science, Love and Freedom from the Perspective of Religion, *Journal of Iranian-Islamic Development Model Studies*, p. 1 .
- Sharma usha (2003). Women Empowerment through Information Techonlogy.
- Shokoui Hossein (1999). *New Thoughts in Geography*, Gitashnasi Publications.
- Sadeghi Fassaei, Soheila & Erfan Manesh, Iman (1392). Sociological analysis of the effects of modernization on the Iranian family and the necessity of compiling an Iranian-Islamic model, *Journal of Women in Culture and Arts*, 5(1): 63-63.
- Sielska,A. (2010). Mulicriteria ranking of open- end investment funds and their stability, University of Finance and Management, ul. *Pawia*, 55, 01-030
- Swami, V. et al (2010). The Attractive Female Body Weight and Female Body Dissatisfaction in 26 Countries across 10 World Regions: Results of the International Body Project I, *Personality and Social Psychology Bulletin*, Vol 36, No.3.
- Werner Surin (2002). *Communications Theories*, Translated by Alireza Dehghan, Tehran. University Press, Tehran.
- Hoover, Stewart (2009). *Communications and Media*, Translated by Majid Akhgar, *Elected Encyclopedia of Religion*, Art and Thought, Qom, First Edition.

نویسندگان

ahajinejad@yahoo.com

علی حاجی نژاد

دانشیار دانشگاه گیلان

aboozarpaidar@gep.usb.ac.ir

ابوذر پایدار

استادیار دانشگاه سیستان و بلوچستان

آیدا الالدین وندی

کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی - دانشگاه سیستان و بلوچستان

Pathological Study of Satellite Networks Programs on Rural Women's Culture

Ali Hajinejad¹
Aboozar Paidar²
Aida Allaaldinvandi³

Abstract

The purpose of this study is to analyze the effects of satellite on cultural status of rural women in Chaharmahal and Bakhtiari province. This is a descriptive-analytic research that is conducted through survey method. The statistical population includes women over 15 years in west-Kiar district of Kiar country of Chaharmahal and Bakhtiari province. The sample population was 359 people that were selected using Cochran formula. The research instrument was a researcher-made questionnaire that its validity was confirmed by academic experts. The reliability of the questionnaire was obtained through a guideline study of 30 questionnaires and was calculated through Cronbach's alpha (More than 0.7). Data analysis was performed using WSA mathematical technique and statistical tests in SPSS environment. The results showed that even though rural women in the village of Kiar watch satellite 4.5 hours a day on average, the impact of satellite programs on sustainable rural cultural development (according to the T-test: 1.31) was lower than the average. According to respondents, the effect of satellite on cultural development indicators (consumption of goods, improving the skills of women, knowledge system, preserving cultural identity and social capital) has been negative. WSA results showed that although the satellite effects on rural women's cultural development were negative in general, but the village of Islamabad had less negative effects than the rest of the villages.

Key words

Cultural Development, Rural Women, Satellite, WSA Technique, West Kiar Village.

1. Associate Professor of Gilan University

2. Assistant Professor of Sistan & Belochestan University

3. MA, Sistan & Belochestan University

DOI: 10.22051/jwsp.2017.4987

Submit Date: 2015-06-15

Accept Date: 2017-06-25